

දුරකථන
නොමැස්සේවී
Telephone
2698471
2698475
2698490
2698507

තැපකය
යෝංස්
fax
2693866

විදුල් තාක්ෂණ
මිනින්දොස්
E-mail : postmaster@health.gov.lk
www.health.gov.lk

මගේ අංකය : MH/NCOD/NNM/2016

වෙතු ගණ.

My No.

විභේද අංකය
වෙතු ගණ.
Your No.

දිනය
තුළත්
Date
2016.04.18

සුවසිරිපාය
SUWASIRIPAYA

සෞඛ්‍ය, පොශන හා ප්‍රාදේශීලි වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය
සිංහාස්‍ය, පොෂණ මූල්‍යාංශ ස්‍රේෂ්‍යවත්තිය ආයත්සු

Ministry of Health, Nutrition & Indigenous Medicine

පොදු ව්‍යුත්ත්ව අංක : 01 - 14 / 2016

සියලුම පළාත් ප්‍රධාන ලේකම්වරයේ
සියලුම පළාත් සෞඛ්‍ය ලේකම්වරයේ
සියලුම පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරයේ
සියලුම ප්‍රාදේශීලි සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරයේ
සියලුම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන්
සියලුම ආයතන ප්‍රධානීන්

ජාතික පොශන මාසය - 2016 ප්‍රති

“භාවිත ඉත්තා - මහාලා කත්ත”

“Shape your Meal to Shape your Body”

මි ලංකාවේ ජනතාවගේ පොශන තත්ත්වය ඉහළ සැබෑමේ පරමාර්ථය පෙරදුටිව වසරක් පාස පවත්වනු ලබන ජාතික පොශන මාසය මෙවරද 2016 ප්‍රති මාසයේ පැවත්වීමට සැපුහුම් කොට ඇත. ඒ අනුව “භාවිත ඉත්තා - මහාලා කත්ත” යන ගේමාව යටතේ ජාතික, පළාත්, ප්‍රාදේශීලි හා ග්‍රාමීය මට්ටම් විවිධ වැඩිකටයන්, ශ්‍රී ලංකා රුජ්‍යම කිරීමට තිරණය කර ඇත.

සෞඛ්‍ය සම්පත්තිව සිටිම සඳහා සම තරාතිරීමකම පසුවත්තාන් තම පොශන තත්ත්වය තිරන්තරයෙන් විමසීමට ලක්ෂණ යුතුය. නමුත් තරාතිරීම සමාජය පොශනය සඳහා ලබාද ඇත්තේ අවු ප්‍රමුඛතාවයකි. කාර්යය වහුල බව හා පැහැදිලිව සේවකාට ගෙන ජනතාව ක්ෂේත්‍රීක ආකාරපාති වළට හා අලංක පිටත රටාවක් ලෙන සිගුයෙන් නතු වෙමින් පවතී.

වෛද්‍ය ‘පර්යේෂණායනය’ මගින් 2012 වර්ෂයේදී සිදු කරනු ලැබූ ජාතික පොශන හා ක්‍රියා පොශන සම්ක්ෂණයට අනුව වයස අවුරුදු 18-59 අතර පිරිමින්ගෙන් 16.2% ක් කෙළ හාවයෙන් පෙළෙන අතර, අධිකර පිරිය 22% ක් හා 4.2% ක් ස්වේච්ඡාවයෙන් පෙළෙන බව අනාවරණය වී ඇත. තවද වයස අවුරුදු 18-59 අතර කාන්තාවන්ගෙන් 14.9% ක් කෙළ බවින්ද, 24.6% ක් අධිබරින් දී, 6.9% ක් ස්වේච්ඡාව බවින්ද, පෙළෙන බව මෙම සම්ක්ෂණයෙන් පෙන්වා දෙයි. (මෙවද්‍ය පර්යේෂණායනය, 2012). ඒ අනුව මි ලංකාවේ ඉමෙන්තුකාය පොශනය පිළිබඳව අන්ත දෙකක ගැටළ වලින් (“Double burden”) පෙළෙන අතර, එය ප්‍රම විලුදුයිනාවයටත් රැවේ සංවර්ධනයටත් පැහැදිලිව ලෙස බලපාන ප්‍රබල අකිසේශ වේ. එමෙන්ම පසුගිය දැනක දෙක සැලකිමේදී අධිබර හා තරඟාරකීම සිගුයෙන් ඉහළ යන බව පෙනී යන අතර, එය හෙදෙරුය, දියවඩියාව, අධිරුධිර පිඩිනය වැනි බේව නොවන රෝග අවදුනම වැඩි කිරීමටත් සේතු වී ඇත.

ආ ලංකාවේ වයස අවුරුදු 05 ව අඩු දරුවන්, පාසල් ගහ වයසේ දරුවන් සහ නව ගොවුන් දරුවන් අතර ප්‍රෝටින ගකිනි මත්දුපෑශනය ඉහළ අගයක් ගති. උසට සරිලුන බර අඩුවීම (කෙස බව) හා වයසට සරිලුන බර නොමැතිකම (අඩු බව) මොවුන් අතර ප්‍රධාන පෝෂණ ගැටළු වේ. නමුත් භාගරික ප්‍රදේශයෙහි පාසල් ප්‍රමුණ අතර අධිබර හා තරඟාරෝගම වැඩිවෙමින් පවති. මේ පෝෂණ ගැටළු සඳහා බිලපානුයේ අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ආහාර නොගැනීම, උදාහන ආහාරය මහඟාරීම, ක්ෂේක ආහාර, පැණි ඩීම, කොට ආහාර වේල් වැඩිපුර ගැනීම, ව්‍යුවහාර, පලු, පලතුරු අඩුවීම් ආහාරයට ගැනීම හා ජලය අඩුවීම් ප්‍රමාණය කිරීම යන වැරදි ආහාර ප්‍රරුදු වේ. ක්රිය බහුලත්වය තිබා ව්‍යුහයාම අඩු පිවන රටාවකට ගොමු වීමත්, මානසික ආත්‍යිතය මේ තත්ත්වය තවදුරටත උගු කිරීමට ජේතු වී ඇත.

නිවැරදි පෝෂණයක් ලබා ගැනීම උදෑකා විවිධත්වයෙන් පුදුව ආහාර තේරා ගැනීමය්, ගුණාත්මක අගය කුරුකෙන ලෙස ආහාර පිළිමත්, ප්‍රමාණවත් ලෙස ආහාර ගැනීමය් සැම ප්‍රජාවකටම පහසුවීන් අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග වේ. එම කරණු මූලික කරගත් මෙවර ජාතික පෝෂණ මාසයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ, ආහාර පිහානක තිබිය යුතු නිවැරදි ආහාර ප්‍රමාණයන් හා ආහාර විවිධත්වය පිළිබඳව ජනනාවට නිසි අවබෝධයක් ලබාදුමයි.

ජාතික පෝෂණ මාසයේ අරමුණ :

1. පෝෂණලාභ සමඟ ආහාර වේලක වැදුගත්කම හා එමෙන් නිරෝගි ද්‍රව්‍යකට ඇති දායකත්වය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම හා ඒ සඳහා ජනනාව ගොමු කිරීම.
2. සැම වයසේ කාන්ඩ්‍යම පසුවත්හේතුගේ පෝෂණ තත්ත්වය තක්සේරු කිරීම මකින් උකට සරිලුන බරක් පවත්වාගෙන යාමේ වැදුගත්කම පෙන්වා දී ඒ සඳහා ගොමු කිරීම.
3. ප්‍රජාවේ පෝෂණ තත්ත්වය නිවැරදි ප්‍රමාණයා පිළිබඳ දැනුම, ආක්‍රාම හා නිවැරදි ප්‍රමාණ නිවැරදි ප්‍රමාණය සඳහා ජනනාව ගොමු කිරීම.
4. දින වන්නාව පෝෂණ වැඩිසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මකින් ප්‍රජාවගේ පෝෂණය පිළිබඳ දැනුම, ආක්‍රාම හා නිවැරදි ප්‍රමාණ ප්‍රරුදු නිවැරදි ප්‍රමාණ නිවැරදි ප්‍රමාණය සඳහා ජනනාව ගොමු කරවීම.
5. අධිබර/ස්විචනාවය (ගෙරිර ස්කන්ඩ දුර්ගය පමණව වඩා ඉහළ අගයක් ගැනීම) සඳහා මෙනම බෝ නොවන රෝග අවදුෂණ සඳහා බිලපාන වැරදි ආහාර ප්‍රරුදු හා ක්‍රියාක්‍රී නොවන පිවන රටාව මහඟරවා සෞඛ්‍යමත් ප්‍රරුදු සඳහා ජනනාව ගොමු කරවීම.

ජාතික පෝෂණ මාසය වෙනුවෙන් පැවත්වා ඇති මෙවැම් වැඩිසටහන්:

- * සමාරම්භක උත්සවය කොළඹයිඳු පැවත්වීම්.
- * පාරිභ පෝෂණ මාසයේ අරමුණු පෙරදුරේව රුපවාහිනී හා ගුවන් විදුලි වැඩිසටහන් පැවත්වීම්.
- * රාජ්‍ය ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා පොදුගලුව අංශය සම්බන්ධීකරණය තුවීන් පෝෂණ වැඩිසටහන් ක්‍රියාවට නැවීම්.
- * මෙවර තේමාව ගැනුම්වාදුමේ අරමුණින් පා ගමනක් සංවිධානය කිරීම.
- * පෝෂණ මාසයේ ගේමාවට අදාළව පාසල් ප්‍රමුණ අතර පෝෂ්ටර් තරගයක් පැවත්වීම්.

පළාත්, දිස්ත්‍රික් හා කොට්ඨාග මට්ටමේ වැධිකරණය :

- සෞඛ්‍ය කාරුය මණ්ඩලයේ මූලිකන්වයෙන් සියලුම පාර්ශවකරුවන් හා ආයතන සම්බන්ධකරමින් පෝෂණයට අදාළ වැධිකටුන් සංචිජාතය කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පෝෂණ පත්‍රිකා ප්‍රහාරව සම්පූර්ණ කරවීම සඳහා ක්‍රේඛු නිලධාරීන්ගෙන් සඳහා පෝෂණ කමිටු, කොට්ඨාග හා ග්‍රාමීය මට්ටමින් පිළිගුවීම හා පවතින පෝෂණ කමිටු ස්ථූතිය කරවීමට කටයුතු කිරීම.
- පෝෂණයේ ආහාර අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ගැනීමේ වැදුගත්කම අවධාරණය කෙරෙන දැනුවත් කිරීමේ වැඩිහාන් පැවතෙයිම.
- පුද්ගලයෙන් පහසුවෙන් සොයා ගත හැකි ආහාර ප්‍රමාණය්මකට, විෂිජ ස්වර්ජයෙන්, රසවත්ව සහ ගුණය සුරුයෙන් ලෙස පිළියෙළ කරගත හැකි ආහාරයන් පුහුවට හඳුන්වාදීම අරමුණු කොට ආහාර ආදාළුගත වැධිකටුන් ක්‍රියාවට තැබීම.
- මතදපෝෂණයේ අභිජකර ප්‍රතිඵිපාක රුහු පරම්පරාවට ගැම වළක්වා ගැනීම සඳහා පෝෂණයේ ඇති වට්නාකම තහවුරු කර ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කිරීම අරමුණු කොට නිවැරදි ආහාර පුරුදු ප්‍රවර්ධනය කිරීමට වැධිකටුන් පැවතෙයිම.
- නිවෙස් මට්ටමින් ආහාර සුරුක්ෂිතයාවය තහවුරු විම සඳහා කැකිකාර්මික නිලධාරීන් සහාය ඇතිව ගෙවතු වශයෙන් පවත්වාගෙන ගැම සඳහා පුජාව ගොමු කිරීම.
- නව ගොඩන්වියේ පසුවන දුරටත් සඳහා පෝෂණයේ ඇති වැදුගත්කම හා නියමිත ගිරී ස්කන්ධ දුරශකය පවත්වාගෙන ගැම සඳහා කළ හැකි දේ පිළිවාද අවබෝධයක් ලබාදීම.
- අවුරුදු 5 ව අඩු දුරටත්යේ උස හා චිර මහ ව්‍යුහීන් පෝෂණ ගැටෙන සිනිහ දුරටත් තඳුනාගෙන අවශ්‍ය ක්‍රියා මත්‍ය ගැනීමට යොමු කරවීම, ඒ සඳහා පෝෂණ ගැටෙන වලට බලපාන සටිනල හේතු විශ්ලේෂණය කර ඒවා අවම කිරීම සඳහා වහු ආංඡික ප්‍රවේශය මතින් (කැකිකාර්මික, සමස්දායී, සංවර්ධන, ග්‍රාම සේවා නිලධාරීන් හා එක්ව) විසඳුම් ලබාදීමට සෞඛ්‍ය කාරුය මණ්ඩල ගොමු කිරීම හා පසු විපරම් සිදු කිරීම.
- සාම සෞඛ්‍ය වෙළදස නිලධාරී කොට්ඨාගයකම පවත්නා පෝෂණ ගැටෙන තඳුනාගෙන, අවදානම් පවුල් සිනිහ ගම්මාන සිතියම්ගත කර විම තත්ත්වය ඇතිවීමට ඇඩුදුන් හේතු විශ්ලේෂණය කර ඒවා මහඟාරටීම සඳහා වහු ආංඡික ප්‍රවේශය මතින් ක්‍රියාලාරුග ගැනීම හා අදාළ පසු විපරම් කටයුතු සිදු කිරීම.
- සෞඛ්‍ය කාරුය මණ්ඩල මෙහෙම සෙසු අංශ එහෙම අධ්‍යාපන, කැකිකාර්ම, ක්‍රිඩා, මුල් ප්‍රමාණය සංවර්ධන, විද්‍යාත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය හා පොදුගලුක අංශ ඒකාබද්ධ වූ පෝෂණ වැධිකටුන් පැවතෙයිම.
- පාසල් මට්ටමින් දුරටත්යේ පෝෂණ මට්ටම හක්සේරු කර ක්ෂේත්‍රීක ආහාර ගැනීම හා ආහාර වේල් මස හැරීම නිසා පසු කාලුවට ඇතිවීය හැකි තත්ත්වයන් පහදු දී ඔවුන් සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර රටාවකට පුරු කරවීම.
- ස්ථූති ප්‍රවේශ ප්‍රමාණ ගමාන, යොවන ගමාන, ක්‍රිඩා ගමාන, ග්‍රාම සංවර්ධන සම්බන්ධ හරහා පෝෂණ පත්‍රිකා පත්‍රිකාව ප්‍රවේශ සියවාර ගැනීම.

- ආයතන මට්ටමින් කාරුයය මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ ගරීර සික්කන්ද දැරුණකය (BMI-අගය) නැස්සේරේ කර ගැනීම සඳහා පෙළුවීම හා පෝෂණ ගැටෙල අවම කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා යොමු කරවීම.
- “මත් හවුල්” (Mothers' support groups) ගක්තිමත් කිරීම තුළින් ප්‍රවූලේ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය වර්ධනය කිරීමට ක්‍රියා කිරීම. (මේ සඳහා කෘෂිකර්ම නිලධාරීන්ගේ සහාය ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීම)

ඉහත යෝජිත අරමුණු හා ක්‍රියාකාරකම් සැලකිල්ලට ගතිමත් ඕවෑගේ විශේෂ හා ප්‍රායෝගික ප්‍රාගුණ්‍යතාවයද සමඟින් දුව්‍යෙකු වූ පෝෂණ වැඩිසුහන් ක්‍රියාත්මක කර, සොඛන අමාන්‍යායයේ පෝෂණ සම්බන්ධිකරණ අංශයට වාර්තා කිරීමට කටයුතු කරන ලෙස දැන්වා සිටින අතර, ප්‍රාගික පෝෂණ මාසයේ තේමාව සාක්ෂාත් කරගනු පිතිභ අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

සොඛන අමාන්‍යායයේ, පෝෂණ සම්බන්ධිකරණ අංශය මෙම කටයුතු සම්බන්ධිකරණය කරන අතර, දුරක්ෂා ආක 011-2368320/21/23 නේ nutritioncoordination@gmail.com මගින් තොරතුරු ලබා ගන ගැකිය. තවද, පහත සඳහන් ආයතනයන්ගේන්ද තොරතුරු ලබාගත ගැකි බව වැඩිදුරටත් දැන්වම්.

• අධින්‍යා, ප්‍රවූල් සොඛන කාරුයාගය	- 0112696677/0112699332
• අධින්‍යා, සොඛන අධින්‍යා කාරුයාගය	- 0112696606
• අධින්‍යා, පෝෂණ අංශය	- 0112559250
• අධින්‍යා, විදු හා ණායරීක සොඛන අංශය	- 0112675818
• අධින්‍යා, ඩොෂ් සොඛන රෝග උක්කය	- 0112669599
• අධින්‍යා, තරුණ, වැඩිනිරී, ආචාරීන වුවින්සේ අංශය	- 0112674684
• අධින්‍යා, පාරිභාරික හා විස්තරිත සොඛන අංශය	- 0112672004
• සහකාර අධින්‍යා, මධ්‍යම ආහාර පාලන උක්කය	- 0112368813
• අංශ ප්‍රධානී, පෝෂණ අංශය, වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය	- 0112695999

අනුර ජයවිතුම

දේශීල්පි

සොඛන, පෝෂණ හා දේශීල්පි වෛද්‍ය මධ්‍යම ආමාන්‍යාංශය

“දුව්‍යිපිරිපාය”

385, දුප්ප විද්‍යුත් වීම්ප්‍රාග්‍ය පිළුවා පිළි මාවත,

කොළඹ 10.

අනුර ජයවිතුම

දේශීල්පි

සොඛන, පෝෂණ හා දේශීල්පි වෛද්‍ය මධ්‍යම ආමාන්‍යාංශය